

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2015. május 7. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A hivatali visszaélés büntette miatt a vádlott ellen indított büntetőügyben a **Szegedi Törvényszék** 2014. szeptember 11. napján kihirdetett **1.B.1404/2013/14.** számú ítéletét

m e g v á l t o z t a t j a :

A vádlott cselekményét

3 rendbeli - kettő esetben folytatólagosan elkövetett - hivatali visszaélés büntettének [**Btk. 305. § c) pont]** minősíti.

A lefokozásra vonatkozó rendelkezést **mellőzi.**

A vádlottat **200 (kettőszáz) napi tétel pénzbüntetésre ítéli.**

A pénzbüntetés egy napi tételének összegét **1.500.-(egyezer-ötszáz) forintban állapítja meg.**

A kiszabott összesen **300.000.-(háromszázezer) forint pénzbüntetés** meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet **helybenhagyja.**

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság a vádlottat bűnösnek mondta ki 3 rb. hivatali visszaélés büntettében [1978. évi IV. törvény 225. §], amelyet tettesként követett el és ezért halmazati büntetésül lefokozásra ítélte.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen fellebbezést jelentett be a vádlott és a védő az 1. tényállásban írt cselekmény vonatkozásában elévülés okán megszüntetés céljából, a 2. és 3. tényállás kapcsán pedig bűncselekmény hiánya okából felmentés érdekében.

A vádlott az elsőfokú bíróságnál előterjesztett fellebbezésének írásbeli indokolásában a 2. tényállásban írt bűncselekmény vádja alól való felmentésére irányuló fellebbezését visszavonta, illetve lefokozás helyett pénzbüntetés alkalmazását indítványozta.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.574/2014/1-II. számú átiratában az 1. tényállásban megjelölt bűncselekmény elévülésének kizártságára, részben eltérő minősítésre és a bűnösségi körülményekre tett észrevételei mellett az elsőfokú ítélet megváltoztatását és 3 rb. hivatali visszaélés büntette közül 2 rb. bűncselekménynek folytatólagosan elkövetettként minősítését, egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

Az ítéltábla a vádlott lefokozás helyett pénzbüntetés alkalmazására irányuló fellebbezését és a fellebbviteli főügyészségnek 2 rendbeli bűncselekmény folytatólagosan elkövetettkénti minősítésére irányuló indítványát ítélte alaposnak.

Az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján felülbírálván az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértést nem észlelt.

Az elsőfokú bíróság a tényállás-felderítési kötelezettségének eleget tett és ennek keretében a vád tárgyát képező releváns tényekre az elbíráláshoz szükséges körben és mélységben a bizonyítást felvette.

Az elsőfokú bíróság a tényállás megállapítása során a bizonyítékokat egyenként és összességében vizsgálat alá vette, és azok mérlegelésének eredményéről is számot adott. Részletesen indokolta, hogy a vádlott egyébként ténybeli beismerő vallomása mellett azon védekezésével szemben, hogy mivel mint nyomozónak jogosultsága volt betekinteni az ügyiratokba egy bizonyos szintig, akkor is, ha a büntetőeljárás más rendőri szervnél folyt, így olyan előnyt nem szerzett, amelyre egyébként nem lett volna jogosult, miért 1. és 2. sz. tanúk vallomása, a nyomozati iratok között elfekvő Netzsaru és Robotzsaru NEO rendszerbe történő belépéssel kapcsolatos iratok és az elsőfokú bíróság által beszerzett iratok alapján állapította meg a tényállást.

A másodfokú bíróság az iratok egybehangzó adataira figyelemmel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján mindössze azzal helyesbítette, hogy az elsőfokú ítélet 2. oldal utolsó bekezdéséből, a 3. oldal 3., 4., 6. és 7. bekezdéséből és 4. oldal 1. és 2. bekezdéseiből a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény VIII. fejezetére való hivatkozást és a hivatali helyzettel visszaélésre, a jogtalan előny szerzésére levont jogkövetkeztetéseket a jogi indokolásba utalta, tekintettel arra, hogy mindezek nem ténymegállapítások, s ezért nem a tényállás részét képezik, míg a hivatali kötelezettség megszegésére levont (ugyancsak jog-) következtetést mellőzte annak téves voltára tekintettel. Ezen túlmenően a tényállás 2./ pontjának utolsó mondatát akként helyesbítette, hogy a vádlott nem azt akarta megnézni, hogy gyanúsított-e az ügyben, hanem hogy feljelentették-e.

Egyebekben az elsőfokú ítélet tényállása hiánytalan és a fenti helyesbítésekkel a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

A megállapított tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlott bűnösségre mindhárom tényállás tekintetében.

Nem osztotta a vádlott és a védő 1. tényállásban írt cselekmény elévülésére vonatkozó hivatkozását. E vonatkozásban a fellebbviteli főügyészség átiratában írtakkal egyetértve azt állapította meg, hogy az elévülést első alkalommal félbeszakító eljárási cselekmény az NVSZ 2012. augusztus 24. napján megtett feljelentésének a gyanúsítottal szemben már folyamatban lévő nyomozáshoz történő egyesítése volt 2012. augusztus 27. napján.

Miután 2012. augusztus 24. napján érkezett a Szegedi Nyomozó Ügyészséghez a Nemzeti Védelmi Szolgálat Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálat Igazgatóság területi főosztályának feljelentése (nyomozati iratok 15. oldal), a nyomozóhatóság a feljelentést 2012. augusztus 27. napján egyesítette a hivatali visszaélés büntette miatt Ny.187/2012. számon indult bűnügyhöz (nyomozati iratok 14. oldal).

Az egyesítésről rendelkező határozat indokolása szerint (vádlott neve) rendőrszázados különböző nyilvántartásokba felesége személyéhez köthetően, valamint az újabb feljelentés szerint a Netzsaru és a Robotzsaru NEO rendszereken keresztül felesége ügyeivel összefüggésbe hozható büntetőeljárások irataiba több alkalommal jogosulatlanul betekintett.

Tekintettel arra, hogy az újabb feljelentés ténybeli alapja azonos a korábbi feljelentések alapján indult eljárások - majd pedig az utóbb vád tárgyává tett cselekmények - tényalapjával, jelen esetben az egyesítés nem tekinthető pusztán adminisztratív jellegűnek, hanem az lényegében a nyomozás

elrendelését helyettesítő eljárási cselekmény volt, amely által a gyanúsítottal szemben már korábban megindult büntetőeljárás ezen utóbbi fellebbezésben foglaltakra is kiterjedt, azokra nézve is folyamatba került, s amelyre figyelemmel már 2012. augusztus 27. napján megszakadt az elévülési idő.

Osztotta az ítéletábra az elsőfokú bíróság azon álláspontját is, hogy a nyomozati iratok között 84., illetve 86. sorszám alatti 2013. április 18. napján kelt iratmegkérés érdemi intézkedésnek, bizonyítási eszköz beszerzésének tekinthető, amellyel a Szegedi Nyomozó Ügyészség betekintésre kérte be a Csongrádi Rendőrkapitányságon 333/2009. és 675/2005. sorszám alatt, illetve a Békéscsabai Rendőrkapitányságon 1436/2010. sorszám alatt folyamatban lévő ügy iratait. A Szegedi Nyomozó Ügyészség ugyanis ezen iratok beérkezése után tudta összevetni a vádlott különböző nyilvántartásokba való betekintéseinek időpontját azon időpontokkal, amikor a vádlott felesége a bekért iratokból megállapíthatóan idézőt kapott az ügyekben. Ezáltal jutott tehát a Szegedi Nyomozó Ügyészség abba a helyzetbe, hogy a vádlott esetleges cselekményéről információhoz jusson.

Nem osztotta a másodfokú bíróság a védő álláspontját a vádlott általános iratbetekintési jogosultságára és ezáltal a bűncselekmény hiányára vonatkozóan sem.

Az irányadó bírói gyakorlat szerint, amennyiben a hivatalos személy legitim szolgálati ok nélkül lép a nyilvántartó rendszerbe, viszont nincs konkrét célzata - pusztán az időtöltés igénye vezeti - akkor a belépése jogtalan ugyan, de önmagában nem hivatali visszaélés, hanem legfeljebb fegyelmi vétség. Ha azonban a nyilvántartóba lépése nem legitim célú és személyre konkretizált, akkor utóbbi, mint magatartásának tényállásszerű célzata kap jelentőséget (BH.213.146.), s ezáltal a cselekménye bűncselekményt valósít meg.

Mivel a vádlott meghatározott tárgyra és személyre koncentráltan, hivatali érdek nélkül, jogosulatlanul lépett be az egyes nyilvántartásokba ismeretszerzés céljából, ezért megvalósult a hivatali visszaélés bűntette, amely célzatos, de nem materiális bűncselekmény, s ahol a jogellenes előny nem a bűncselekménynek az eredménye, hanem a cselekmény célja. Éppen ezért annak nincs jelentősége, hogy a vádlott ténylegesen jutott-e olyan ismeretek birtokába, amelynek a megismerésére nem jogosult.

A vádlott az általános jogosultságát felhasználva konkrét hivatali ok nélkül lépett be a nyilvántartó rendszerekbe, így hivatali helyzetével egyéb módon visszaélve, és konkrét kötelezettség megszegésének hiányában nem hivatali kötelezettségzegéssel valósította meg a bűncselekményeket. Az ítéletábra az első fokú ítélet tényállásából a hivatali köteletségét megszegve történt elkövetésre tett megállapításokat - amelyek egyébként sem a tényállásba, hanem a jogi indokolásba tartozó jogkövetkeztetések lennének - ezért mellőzte, ugyanis a vádlott a bűncselekményt helyesen a hivatali helyzetével egyéb módon visszaélve elkövetési magatartással követte el.

Mindezekre figyelemmel a vádlott és a védő felmentésre irányuló fellebbezései eredményre nem vezethettek.

Az 1. és a 2. tényállási pontban körülírt cselekmények esetén az irányadó tényállás szerint ugyanazon cél, ugyanazon jogtalan előny(ök) érdekében több alkalommal történt belépés. Így az 1.

tényállási pontban 3 ügyben 2010. augusztus 13-án és 23-án 6 alkalommal, míg a 2. tényállási pontban 2011. november 28. napjától 2012. november 18. napjáig 4 alkalommal történt belépés. Miután a vádlott azonos indítékok alapján egységes akaratelhatározással valósította meg az 1. és 2. tényállásban írt hivatali visszaélés büntettének minősülő cselekményeket és az egyes ugyanolyan magatartások között huzamosabb idő nem telt el, a vádlott ezen cselekményei a folytatólágosság egységébe tartoznak. Ennek megfelelően a másodfokú bíróság megváltoztatta a cselekmények jogi minősítését, osztva a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség álláspontját.

Az elsőfokú bíróság a vádlott vonatkozásában megállapítható bűnösségi körülményeket túlnyomó részt helyesen sorolta fel.

További súlyosító körülményként értékelte a másodfokú bíróság az 1. és 2. tényállási pontban írt cselekmények esetén a folytatólágos elkövetést.

Vizsgálta a másodfokú bíróság azt, hogy a cselekmény elkövetésekor hatályban volt 1978. évi IV. törvénnyel megállapított büntető törvényhez (továbbiakban régi Btk.) képest a 2012. évi C. törvénnyel (továbbiakban Btk.) megállapított elbíráláskor hatályos törvény nem teremt-e kedvezőbb elbírálási lehetőséget.

Ennek során a másodfokú bíróság úgy találta, hogy a lefokozás a vádlott magas fokú szakmai munkájára, az egyéb bűnösségi körülményekre és a terhére megállapított bűncselekmények jellegére is figyelemmel, illetve azokhoz képest aránytalanul hátrányos jogkövetkezmény. Ezért más jellegű büntetés, pénzbüntetés alkalmazása mellett is elérhetőek a generális és speciális preventív célok.

A pénzbüntetés egy napi tételének összegét a régi Btk. 51. § (3) bekezdése szerint legalább 2.500,- forintban, míg a Btk. 50. § (3) bekezdése alapján legalább 1.000,- forintban kell meghatározni. Erre tekintettel a jelen ügyben a bűncselekmények elbírálására a másodfokú bíróság a Btk.-t alkalmazta, a régi Btk. 2. §-a alapján, figyelemmel arra, hogy az elbíráláskor hatályos Btk. a pénzbüntetés egy napi tételének legkisebb összegét a vádlott számára kedvezőbben szabályozza.

Ehhez képest a vádlott által elkövetett bűncselekményeket 3 rendbeli - 2 esetben a Btk. 6. § (2) bekezdése szerinti folytatólágosan elkövetett - hivatali visszaélés büntettének [Btk. 305. § c) pont] minősítette.

A vádlott lefokozására vonatkozó rendelkezést mellőzte és a vádlottat az általa megvalósított bűncselekmények konkrét tárgyi súlyához, rendbeliségéhez és társadalomra veszélyességéhez igazodó 200 napi tétel pénzbüntetésre ítélte a Btk. 33. § (4) bekezdése alapján eljárva.

A pénzbüntetés egy napi tételének összegét a vádlott jövedelmi és vagyoni helyzetéhez mérten 1.500,- forintban határozta meg.

Tekintettel arra, hogy a másodfokú bíróság az elbíráláskori büntetőtörvényt alkalmazta, a pénzbüntetés kiszabásának alapja a Btk. 50. § (1) és (3) bekezdése.

A kiszabott, összesen 300.000,- forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni a Btk. 51. § (1) bekezdésére figyelemmel.

A vádlott a Btk. 459. § (1) bekezdés k) pontja alapján minősül hivatalos személynek.

A kifejtettekből következik, hogy az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben pedig azt annak helyessége folytán a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az ítélet elleni fellebbezési jog kizárása a Be. 386. §-án alapul.

Szeged, 2015. május 7. napján

Dr. Mezőlaki Erik s.k.
a tanács elnöke

Dr. Halász Edina s.k.
a tanács tagja, előadó

Dr. Nagy Erzsébet s.k.
a tanács tagja

A Szegedi Ítéletábra Bf.II.750/2014/4. számú ítélete és a Szegedi Törvényszék 1.B.1404/2013/14. számú ítélete a jelen ítéletben foglalt változtatásokkal a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2015. május 7. napján

Dr. Mezőlaki Erik s.k.
a tanács elnöke